

Dosarul nr. 2r-693/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: D. Bosîi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

DECIZIE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Zarișneac Natalia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bogos Constantin împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” și Zarișneac Natalia, intervenient accesoriu Chiosa Ala cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, anularea actului de control, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost restituit apelul declarat de avocatul Stoian Mihail, în interesele lui Zarișneac Natalia, împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 23 octombrie 2017, Bogos Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Poșta Moldovei” și Zarișneac Natalia, intervenient accesoriu Chiosa Ala cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, anularea actului de control, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Bogos Constantin. S-a anulat ordinul nr. 191-S din 14 iulie 2017, privind aplicarea sancțiunii disciplinare, mustrare aspră a lui Bogos Constantin. S-a anulat ordinul nr. 217 s din 08 noiembrie 2017, privind concedierea disciplinară a lui Bogos Constantin. S-a încasat din contul ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Bogos Constantin salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 08 noiembrie 2017 - 22 ianuarie 2020, în mărime de 63 558 de lei. S-a încasat de la ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Bogos Constantin suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul lui Zarișneac Natalia în

beneficiul lui Bogos Constantin suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Bogos Constantin suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. S-a respins pretenția lui Bogos Constantin cu privire la anularea actului emis în urma rezultatelor controlului.

La 16 octombrie 2020, Bogos Constantin a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii. Totodată, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 30 octombrie 2020, Zarișneac Natalia, reprezentată de avocatul Stoian Mihail, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe ca ilegală și neîntemeiată.

La 28 decembrie 2020, Bogos Constantin a depus cerere de retragere a cererii de apel pe motiv că părțile au încheiat o tranzacție de împăcare (f.d.124, Vol. III).

Prin încheierea din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost admisă cererea lui Bogos Constantin, reprezentat de Todorov Maxim, privind retragerea apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Bogos Constantin, reprezentat de Todorov Maxim împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost restituit apelul declarat de avocatul Stoian Mihail, în interesele lui Zarișneac Natalia împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 04 octombrie 2021, Zarișneac Natalia, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate.

În motivarea recursului a indicat că este eronată soluția instanței de apel de restituire a cererii sale de apel, deoarece despre data și ora examinării cauzei nu a fost înștiințată, de existența hotărârii din 12 octombrie 2020 a aflat întâmplător, iar la data de 30 octombrie 2020 avocatul ei a depus cerere de apel preventivă.

Susține recurenta că cererea de apel preventivă a depus-o la 30 octombrie 2020 iar încheierea de restituire a cererii de apel a fost pronunțată la 16 septembrie 2021, fără a i se aduce la cunoștință hotărârea motivată din 12 octombrie 2020 și că dosarul a fost expediat în instanța de apel pentru a depune cerere de apel motivată.

Consideră recurenta că instanța de apel prin restituirea directă a apelului, i-a îngădit dreptul de acces liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost expediată la 20 septembrie 2021 la adresele poștale ale participanților la proces (f.d. 163, Vol. III).

Totodată, în cererea de recurs recurenta Zarișneac Natalia, a indicat că încheierea contestată a recepționat-o la 23 septembrie 2021.

Astfel, recursul declarat la 04 octombrie 2021 este în termen.

La 29 octombrie 2021 în adresa ÎS „Poșta Moldovei” și lui Bogos Constantin a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Zarișneac Natalia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 172, Vol. III), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1); b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen; c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță; d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare; e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel; f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Bogos Constantin.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 octombrie 2020 Bogos Constantin, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea respingerii a acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

La 30 octombrie 2020, Zarișneac Natalia, reprezentată de avocatul Stoian Mihail a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe ca ilegală și neîntemeiată.

Prin încheierea din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost admisă cererea lui Bogos Constantin, reprezentat de Todorov Maxim, privind retragerea

apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Bogos Constantin, reprezentat de Todorov Maxim împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost restituit apelul declarat de avocatul Stoian Mihail, în interesele lui Zarîșneac Natalia împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că cererea de apel a fost semnată și depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, deoarece la data depunerii apelului avocatul Stoian Mihail nu a anexat confirmarea împuternicirilor în sensul acționării în interesele lui Zarîșneac Natalia

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră prematură soluția instanței de apel de restituire a apelului, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 365 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit normelor legale enunțate mai sus, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Curții de Apel Cahul cu privire la sancțiunile procedurale care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală la depunerea apelului în instanță, or, în acest sens, este de remarcat că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la

art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, pentru a verifica împuternicirile avocatului Stoian Mihail, care a depus cererea de apel în interesele lui Zarișneac Natalia urma prin prisma art. 368 CPC, să solicite dovada împuternicirilor la etapa primirii în procedură a cererii de apel, prin acordarea unui termen judiciar pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, fără a afecta drepturile apelantei de acces la o instanță.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, fapt ce impune casarea acesteia, or, legislația procesual civilă califică lipsa documentului, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului, dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire, ca fiind un neajuns și obligă instanța de apel să nu dea curs cererii și să-i acorde apelantului un termen pentru lichidarea acestuia în conformitate cu art. 368 CPC, care oferă părții o garanție suplimentară la exercitarea dreptului de atac a unei hotărâri judecătorești. Pe când, Curtea de Apel Cahul a recurs direct la aplicarea unei sancțiuni procedurale, lipsind astfel apelantul de dreptul de a remedia neajunsul cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios constată că Curtea de Apel Cahul, prin restituirea directă a apelului declarat de avocatul Stoian Mihail, în interesele lui Zarișneac Natalia, a îngrădit dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (*hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*).

În *cauza Airey vs. Irlanda*, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Zarișneac Natalia, de a casa integral încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul și de a restitui cauza la Curtea de Apel Cahul, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Zarișneac Natalia.

Se casează integral încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bogos Constantin împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” și Zarișneac Natalia, intervenient accesoriu Chiosa Ala cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, anularea actului de control, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic